

”Kvalitetsstander og grundlaget for arbejdet i indsatserne” – standard eller kvalitet?

Af Birte Lynghøj

LEV Københavns bestyrelse er omkring årsskiftet blevet præsenteret for Socialforvaltningens nye rapport ”Kvalitetsstandarder og grundlaget for arbejdet i indsatserne.”

I forordet fremgår det, at skrivelsen henvender sig til borgere, pårørende, medarbejdere, ledere og politikere. Rapporten er omfattende (59s.) og langt fra lettilgængelig i forhold til den brede målgruppe, som, den ønsker at henvende sig til.

Forvaltningen ønsker gennem kvalitetsstandarderne at få skabt overblik og klarhed i tildeling af indsatser/ydelse. Det fremgår samtidig, at standarderne skal bruges som et redskab til at overholde budgettet.

Det er LEV Københavns opgave som organisation for mennesker med udviklingshæmning at gøre opmærksom på, at der er skruet mærkbart ned på det nuværende niveau i standardforslagene, ligesom der er livsvigtige områder, der omlægges og beskæres for at spare penge. Begge dele med uoverskuelige konsekvenser for borgerne.

Hvorfor skal København være dårligst?

Rehabiliteringsperspektivet er meget fremhævet, der er massivt fokus på at udvikle borgerens funktionsevne og frembringe størst mulig grad af selvhjælp og selvstændighed. Det er isoleret set et rigtigt og godt mål. Det er bare svært at se, hvordan det kan lade sig gøre i praksis, når man som pårørende har sin gang på bostederne og dagtilbuddene. Der har været en stadig nedgang i service og kvalitet alle steder gennem flere år. Det er da også dokumenteret, at København bruger færrest penge pr. handicappet borger i forhold til de øvrige 6 by-kommuner, som vi sammenlignes med. Hvordan kan det være?

Pas på: Trappen er glat

I slutningen af rapporten introduceres en indsatstrappe for voksne. Denne beskriver, hvordan borgeren kan blive bedre gennem forskellige indsatser, mere selvhjulpne og dermed mindre ressourcekrævende. Rehabiliteringsaspektet er som nævnt i fokus, men mest som en måde til at opnå besparelser på.

Nu om dage lever vi alle længere, også mennesker med udviklingshæmning, men det betyder også, at vi udvikler flere aldersbetingede sygdomme og genererer flere omkostninger. Det gælder mindst lige så meget for mennesker med udviklingshæmning som for andre. I vores optik må de ikke skubbes ned ad trappen, og de må da slet ikke falde.

Det understreges gennem hele rapporten, at det kun er et vejledende gennemsnitligt niveau, at den konkrete individuelle vurdering altid vægter højest.

Der gøres samtidig opmærksom på, at der er en økonomisk begrænsning/loft for at realisere det beskrevne niveau. Lad os se, hvordan det går. Mon ikke fx et bestemt angivet timetal til en ydelse kommer til at vægte mere end en faglig, individuel vurdering?

”Kvalitetsstander og grundlaget for arbejdet i indsatserne” – standard eller kvalitet?

Af Birte Lynghøj

Kvalitetsstandarder

De beskrevne kvalitetsstandarder omhandler indtil videre syv indsatser inden for voksenområdet (18 år og opefter). Senere er det hensigten at producere en række andre kvalitetsstandarder på indsatser/ydelser fra Borgercenter Handicap. Det er meningen, at kvalitetsstandarderne skal justeres årligt, behandles og godkendes af Socialudvalget, Handicaprådet inddrages også. Det ser ud til at alt skal instrumentaliseres.

Afløsning og aflastning på børneområdet - Serviceloven § 84

”Afløsning” som er en ydelse der gives i hjemmet, er på samme (lave) niveau som tidligere, men ”Aflastning på institution” går fra 24 døgn ned til 22 døgn og ”Aflastning på institution: Ganske særlige tilfælde, hvor aflastningen har til formål at forebygge anbringelse” går fra 90 døgn ned til 80 døgn.

Dette er en reduktion, der vil ramme de berørte familier hårdt. Behovet er stort i disse familier ikke mindst, når der er andre søskende. Forældrene kæmper med psykiske problemer, søvnløshed, skyldfølelser, parproblemer mm. Det vil være forkert at sænke niveauet her. Formålet er, at familier til et barn med handicap kan leve et så almindeligt liv som muligt. Bliver dette for svært kan familierne ikke fungere og skal i stedet have anden støtte fx anbringelse af barnet. Men også andre former for støtte til familien kan blive resultatet.

Socialpædagogisk støtte – Serviceloven § 85

Formålet med støtten til målgruppen de bedst fungerende er større selvhjulpenhed, de skal leve et selvstændigt liv i egen bolig,” gå ned ad trappen” og dermed behøve mindre støtte.

Visitationskompasset, som findes i rapporten, viser tydeligt, at støtten til de borgere, som bor i egen lejlighed kun vil komme til at bestå i råd og vejledning.

Det er også bekymrende at se, at gruppen af borgere i eget hjem fremover skal vokse markant. De bedst fungerende borgere skal frem over klare sig med ”Råd og vejledning” læs: meget lidt hjælp og støtte. Denne gruppe skal tilsyneladende blive større, så udgiftstyngden bliver formindsket. Vi ser i dag ofte mistrivsel blandt disse borgerer, ensomhed, isolation, forskellige former for misbrug og sundhedsproblemer. Det er ikke en udvikling som LEV København synes om, og vi er stærkt bekymrede for, at disse borgere svigtes groft.

”Kvalitetsstander og grundlaget for arbejdet i indsatserne” – standard eller kvalitet?

Af Birte Lynghøj

Beskyttet beskæftigelse - Serviceloven § 103

Målgruppen er borgere med moderat støttebehov, omfattende støttebehov. De skal kunne transportere sig selv.

Niveauet er sat til 3 dage ugentlig for borgere, der bor i § 107 (midlertidigt tilbud).

For nuværende har borgerne tilbud om 4 - 5 dage. 3 dage regnes i dag som halvdagstilbud.

Begrundelsen for at skære ned til 3 dage er, at borgerne er i botilbud § 107, hvor der skal være tid til omfattende botræning og aktiviteter. Problemet er bare, at det er der ikke. Besparelser gennem årene på bostederne, vil betyde, at man ikke vil kunne give borgerne yde den samme indsats som på dagtilbuddene.

Kan det i øvrigt være rigtigt, at et fuldtidsarbejde for mennesker med udviklingshæmning på forhånd defineres som 3 dage, hvis man bor på et botilbud? Handicapkonventionen siger, at mennesker med handicap skal behandles ligeværdigt. Har de ikke samme ret til en meningsfyldt hverdag lige som andre mennesker?

De hjemmeboende/i egen lejlighed skal støttes 5 dage pr. uge, så de undgår at blive visiteret til botilbud. Igen ser vi perspektivet, at flest mulige skal kunne klare sig i egen bolig med mindst mulig hjælp.

Aktivitets- og samværstilbud - Serviceloven § 104

Målgruppen er borgere med omfattende støttebehov eller massivt støttebehov. Tilbuddet omfatter borgere med behov for socialt samvær og aktiviteter i fælleskab.

De skelnes mellem visiterede og ikke visiterede tilbud.

De visiterede dagtilbud for borgere, der er i botilbud, skal fremtidigt tildeles 3-4 dage afhængig af hvor høj grad borgeren har behov. Det er en reduktion i forhold til nu, hvor det er 4-5 dage.

Reduktionen begrundes i, at borgeren ” ofte får dækket en del af deres behov for aktivitet og samvær med andre mennesker i kraft af, at de bor i botilbuddet.” Det lyder lidt hult, når man tager i betragtning, at pengene til ledsagelse (4,7 mio. kr.) blev fjernet i 2019 budgettet. Hvordan skal man komme ud af huset til andet end det nødvendig fx lægebesøg, når der ikke er midler til det?

Den samme indvending, som LEV København har i forbindelse med det reducerede tilbud om beskyttet beskæftigelse også gælder for aktivitets- og samværstilbuddet:

Besparelser gennem årene på bostederne betyder, at der ikke vil kunne ydes den samme indsats som på dagtilbuddene. Det er en illusion at tro, at bostederne kan løfte denne ekstra opgave. Borgerne risikerer i stedet til at skulle aktivisere sig selv på bostedet – noget de fleste ikke magter.

”Kvalitetsstander og grundlaget for arbejdet i indsatserne” – standard eller kvalitet?

Af Birte Lynghøj

Midlertidigt ophold i botilbud – Serviceloven § 107

Målgruppen er borgere over 18 år med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og/eller særlige sociale problemer.

Formålet med den afgrænsede periode er at afklare, om borgeren skal i egen bolig eller visiteres til længerevarende botilbud (§108).

Det fremgår helt klart, at det er egen bolig med mindre støtte, der stræbes efter:

”Det forventes som udgangspunkt, at borgeren efter opholdet (i § 107) vil være i stand til at klare sig i en anden boform med mindre indgribende foranstaltninger i kraft af den intensive botræning, der finder sted i løbet af indsatsen.”

Og videre fremgår det også, at ”Borgere, som kan blive i stand til at bo i egen bolig ved hjælp af en mindre indsats, er ikke omfattet. Det er fx borgere, hvor almindelig forberedelse til livet i egen bolig kan ske ved hjælp fra forældre eller andre primære omsorgspersoner”.

Omfang af aktiviteter, som støtten gives til, er opdelt efter om, det er kompenserende aktiviteter eller til botræning. Selv om tabellen er lang, er den langt fra fyldestgørende, og vi vil mene, at det er for komplekst at beskrive ydelsen i en kvalitetsstandard. Den kan næppe blive særlig operationel. Det burde derfor stadig være nødvendigt med individuel og konkret vurdering – hver gang!

Bemærk også, at forinden tildelingen af § 107 botilbud, skal det vurderes ”at en øget støtte efter fx Servicelovens § 85 med ophold i eget hjem ikke er tilstrækkelig.” Med andre ord, om borgeren ikke alligevel kan klare sig selv i egen bolig.

Vi kan igen se, at det er hensigten at henvise så mange som muligt til egen bolig med et minimum af hjælp. Gruppen af borgere i eget hjem skal øges betydeligt, og gruppen af borgere i botilbud skal mindskes. Vi vil kraftigt advare imod denne skræmmende tendens til at undervurdere behovene for hjælp og støtte hos mennesker med udviklingshæmning for at spare penge. Det kan kun ende i menneskelige katastrofer.

Længerevarende botilbud – Serviceloven § 108

Målgruppen er borgere med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

De skal have behov for længevarende ophold i en boform med omfattende hjælp i de almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling.

Der arbejdes også med, at hvis en borgers støttebehov overskrider et vist antal timer omvisiteres borgeren til et § 108 tilbud.

Overskridelsen af antal timer til borgers støttebehov skal forhåbentlig kun være et udgangspunkt for en pædagogisk faglig vurdering og et syn på det enkelte menneskes livskvalitet. Det må aldrig blive en alene stående, automatisk udløsende faktor.

”Kvalitetsstander og grundlaget for arbejdet i indsatserne” – standard eller kvalitet?

Af Birte Lynghøj

Politisk ansvar

Borgercenter Handicap København har en vision om den overordnede kerneopgave.

Den består i ” at understøtte og skabe forudsætninger for, at københavnere med handicap kan udfolde deres potentiale for livskvalitet og mestring af eget liv”

Dette leves der ikke op til nu, og de foreslåede kvalitetsstandarder fra Socialforvaltningen vil yderligere gøre det hårdt at være københavnere med handicap.

Politikerne i Københavns Kommune har vedtaget en velskrevet Handicappolitik, der indeholder gode værdier, men den vil forblive fine ord på et stykke papir, så længe politikerne ikke gør noget ved at forbedre det økonomiske grundlag. Som det er nu, er der uendelig lang afstand mellem Handicappolitik og virkelighed, og det bliver bare værre og værre.

LEV København har længe råbt op og advaret om forholdene, men det er tilsyneladende svært at trænge igennem til flertallet af politikerne. Vi kan kun håbe på, at politikerne i København omsider får øje på, hvordan handicappede københavnere lever, og handler derefter. Der er ikke brug for yderligere forringelser.